

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

Center za pridržanje Ljubljana

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** Center za pridržanje
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** Center za pridržanje Ljubljana razpolaga z 20 prostori za pridržanje (10 mest za krajša pridržanja do 12 ur in 10 mest za daljša pridržanja do 48 ur)².

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **najavljen in opravljen 7. 11. 2013**³.
- ▶ **Skupina za obisk:** dva predstavnika Varuha (specialist kriminalističnega preiskovanja in namestnik varuhinje). Pri obisku kot opazovalci so lahko prisostvovali tudi predstavniki češkega državnega preventivnega mehanizma.

¹ V letu 2013 (v času od 1. 1. 2013 do konca meseca oktobra) je bilo v Centru za pridržanje Ljubljana izvedenih skupno 682 pridržanj.

² Vsi prostori so ustrezno številčno označeni in so opremljeni z vso potrebno opremo (posteljo, žimnico, vzglavnikom, WC-jem na počep – za krajša pridržanja oziroma WC školjko, mizo in stolom – za daljša pridržanja, umivalnikom s tekočo vodo in imajo dobro dnevno svetlobo). Vsi prostori imajo govorno napravo in so video nadzorovani, kar je ustrezno označeno (z nalepko). Tudi hodnik je video nadzorovan, kar je prav tako ustrezno označeno (z nalepko).

³ Prejšnji obisk Centra za pridržanje je bil opravljen 27. oktobra 2010.

► **Vsebina obiska:** razgovor z vodjo Centra za pridržanje, ogled prostorov za pridržanje, preveritev uresničitve naših predlogov v zvezi sprejšnjim obiskom DPM⁴, pregled dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov pridržanja.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 10. 12. 2013 (poslano tudi vodji Centru za pridržanje Ljubljana v vednost), skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 10. 1. 2014, torej 31. dan po odpremi.

⁴ Takrat smo predlagali, da se v vse prostore za pridržanje namesti vzglavnike, kar je še posebej pomembno za osebe, ki so pridržane preko noči. Prav tako je bilo predlagano, da se v prostoru št. 1 in 6 prepleska stene, saj so bile ob obisku umazane. V zvezi sob za razgovore, ki sta video nadzorovane, je bilo predlagano, da se poleg obvestila o tem, da sta video nadzorovani doda še obvestilo, da nista slušno nadzorovani.

► DPM je posebej pohvalil

- da je vsem pridržanim osebam omogočena uporaba vzglavnika⁵,
- da so stene v prostorih št. 1. in 6. čiste⁶,
- da so v sobe za sprejem pridržanih oseb, z dvema sobama za razgovore, ki služita tudi za razgovore z odvetniki, s sobo za prvo pomoč in s sobo za začasno odvzete predmete in rezervno posteljnino dodana obvestila, da prostori niso slušno nadzorovani⁷ in
- da je v Centru za pridržanje Ljubljana v hodniku (pri detektorju za kovine) nameščena papirnata škatla s papirji in pisali, ki omogoči oddajo morebitne pritožbe.

⁵ Glede priporočila DPM ob prejšnjem obisku, da se vsem pridržanim osebam omogoči uporaba vzglavnika, je vodja centra pojasnil, da se dejansko vsem pridržanim osebam (tudi za krajša pridržanja) omogoči uporaba vzglavnika.

⁶ Upoštevano je bilo priporočilo DPM iz prejšnjega obiska glede potrebe po pleskanju prostorov št. 1. in 6, saj je bilo ob tokratnem obisku ugotovljeno, da so stene v teh prostorih čiste. Tudi sicer je bilo ugotovljeno, da so tudi ostali prostori za pridržanje čisti oziroma ni bilo zaznati večje potrebe po pleskanju.

⁷ Center za pridržanje Ljubljana še vedno razpolaga tudi s spremljajočimi prostori, ki so potrebni za učinkovito delo s pridržanimi osebami (s sobo za sprejem pridržanih oseb, dvema sobama za razgovore, ki služita tudi za razgovore z odvetniki, s sobo za prvo pomoč in s sobo za začasno odvzete predmete in rezervno posteljnino). Ob obisku je bilo ugotovljeno, da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska saj so bila v te prostore dodana obvestila, da prostori niso slušno nadzorovani.

DPM: prosimo za sporočilo razlogov za zmanjšanje števila dežurnih policistov v izmeni in stališče, ali to število, glede na število mest za pridržanje, še vedno ustreza varnostnim vidikom oziroma standardom⁸.

MNZ: v zvezi z zmanjšanjem števila dežurnih policistov v izmeni, glede na število mest za pridržanje, še vedno ustreza varnostnim vidikom. Število policistov prilagajamo operativnim potrebam, zato se število dežurnih policistov spreminja. Menimo, da organizacija dela v Centru za pridržanje tudi z vidika števila dežurnih policistov ustreza varnostnim vidikom oziroma standardom.

DPM: predlagamo, da se policiste policijskih postaj, ki so odredile pridržanje, opozori na potrebno pozornost, natančnost in nujnost izpolnjevanja vseh rubrik uradnih obrazcev⁹.

MNZ: Policijska uprava Ljubljana je policijske enote večkrat, nazadnje 20. 11. 2013, pisno opozorili na nepravilnosti, ki jih ugotavljate ob obiskih v policijskih enotah, vključno s potrebno pozornostjo, natančnostjo in nujnostjo izpolnjevanja vseh rubrik uradnih obrazcev, ki jih morajo policisti izdelati v zvezi s pridržanjem in pravilnim načinom njihovega pravljanja.

⁸ Število zaposlenih v Centru za pridržanje Ljubljana se od prejšnjega obiska ni spremenilo, saj je še vedno 8 stalnih dežurnih policistov. Ugotovljeno pa je bilo, da je prišlo do spremembe v številu dežurnih, ki opravljajo delo v izmeni, in sicer iz treh na le dva dežurna policista.

⁹ Pri pregledu naključno izbranih primerih je razvidno, da so policisti policijskih postaj, ki so odredili pridržanje, pri izpolnjevanju rubrik v obrazcih, ki so potrebni za izvedbo pridržanja, le-te v nekaterih delih pomanjkljivo oziroma tudi napačno izpolnjevali ali pa opravljali popravke, tako da ni razvidno, kdo jih je opravil.